

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_198895

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. K82/3173a Accession No. K 2516

Author

Title శవసంస్కార 1933

This book should be returned on or before the date
last marked below.

Checked 1963

ಶ್ರೀ ತೋರಣಗಲ್ಲು ಮರೆಪ್ಪನವರು,
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.
ಕನ್ನಡ ಗೆಲೆಯರ ಗುಂಪು, ಬಳ್ಳಾರಿ.

ಮುನ್ನುಡಿ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮುನ್ನುಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮುನ್ನಡೆಯುವಂಥಿಲ್ಲವೆಂಬಂತಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ, ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಕಳೆಯೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಶ್ಮಿಯಿಂದ ಕೆಳಗೊಂಡ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನವರು ತಾವು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಈ ಚಿಕ್ಕಪುಸ್ತಕದ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ನನ್ನ ಮುನ್ನುಡಿಯು ಬೇಕೆಂದರು. ಅವರ ನಂಬಿಕೆಯು ಹೇಗೆಯಿರಲಿ, ಅವರು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಲಿದ ನನ್ನ ಮನವು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮುನ್ನುಡಿಯಿಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಬರೆಯಲು ನನ್ನನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿತು.

ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆನಿಸಿದ ಕಾಳಿದಾಸನಂತೆ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನು ಅಂಗ್ಲಕವಿ ಸಾರ್ವಭೌಮನೆನಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅಂಗ್ಲೀಯರಿಗೆ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕವಿವರ್ಯನಾದ ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನೇ ಮುಗಿಲೆಂದು ಅಂಗ್ಲಪಂಡಿತನಾದ ಕಾರ್ಲಾಯಿಲ್ಲನು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಗ್ಲೀಯರಿಗೆ ಆ ಕವಿವರನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇಮಾಭಿಮಾನವೆಷ್ಟೆಂಬುದು ಒಡೆದು ಕಾಣುವುದು. ನಾಟಕ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯನೆನಿಸಿದ ಆ ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನ “ ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಜರ್ ” ಎಂಬ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಅಂಕದ ಎರಡನೆಯ ದೃಶ್ಯವು ಆ ನಾಟಕದ ಹೃದಯದಂತಿರುವುದೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ

ಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಹೃದಯಂಗಮವಾದ ನಾಗ್ಗಣಿತಿಯಲ್ಲಿ
ರೋಮನರ ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದಂಟಾದ ಆವೇಶದ ಪರಿಣಾಮ
ವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಕವಿಯು ಅನಾಟಿಕದ ಹೃದಯದಿಂದೊಡ
ಮೂಡಿಸಿರುವನು.

ಆ ಹೃದಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಕನ್ನ
ಡಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ, ಚಿತ್ರಗಾರನಾದ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರನ ಯೋಗ್ಯ
ತೆಯ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಬಯಸಿದ ಬಹುರಿಯ ಗೆಳೆಯರ
ಗುಂಪಿನವರು ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರರು.

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ Blank Verse, ಎಂಬ ಕವಿತೆಗ
ಳಂತೆ ಈಗಿನ ಕನ್ನಡಕವಿಗಳು ' ಸರಳರಗಳಿ ' ಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನ
ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಶೈ
ಲಿಯ ಗರ್ಭರೂಪವೇ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಸರಳರಗ
ಳಿಯ ಭಂವಸ್ಸಿನ ವಿಷಯಕವಾದ ಚರ್ಚೆಯೊಂದು ಕನ್ನಡಿಗರ
ಲ್ಲಿದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಈಚೆಕ್ಕೆಪುಸ್ತ
ಕದ ಮುನ್ನುಡಿಗೆ ಅನುಚಿತ.

ಕನ್ನಡಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀಯುತ
ಚನ್ನಬಸವ ಎಂಬವರು ಸರಳರಗಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೂಲ ನಾಟಕದ
ಇಂಗ್ಲೀಷು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಸಿರುವರು. ಪ್ರಥಮ
ಪ್ರಯತ್ನವಾದರೂ ಲೇಖಕರ 'ಲೇಖನಶೈಲಿಯು ಸರಳವಾಗಿ
ಅರ್ಥಪುಷ್ಟಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಬರಬರುತ್ತಾ ಈತರುಣಲೇಖ

ಕರ ಲೇಖನಶೈಲಿಯು ಸರ್ವಕನ್ನಡಿಗರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆ
ಯದಿರಲಾರದು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸೇವೆಗೆ
ಇಂತಹ ಉತ್ಸಾಹಿ ಲೇಖಕರು ವಿಜಯನಗರ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ
ಬಹಳ ಜನರು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಹಿರಿಯಾಶ.

ಕನ್ನಡ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಸೇವೆಯ ಪ್ರಥ
ಮ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾದ ಈ ಪುಟ್ಟಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಕನ್ನ
ಡಿಗರಿಂದಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯಲೆಂದು ಹಾರೈಸುವ.

ವೈ. ನಾಗೇಶಶಾಸ್ತ್ರಿ.

ಮೆಚ್ಚೋಲೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿಯ “ ಕನ್ನಡ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನ ” ಉತ್ಸಾಹಿ
ಲೇಖಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸವ ಎಂಬವರು ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್
ಮಹಾಕವಿಯ “ ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಜರ್ ” ನಾಟಕದ ಮೂರ
ನೆಯ ಅಂಕದಲ್ಲಿಯ ಎರಡನೆಯ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಮೂಲನಾಟ
ಕದ ಅರ್ಥವೃಷ್ಟಿಯ ಸೊಗಸಿಗೆ ಭಂಗಬರದಂತೆಯೂ, ಸರಿ
ಯಾದ ಶಬ್ದಗಳ ಜೋಡಣೆಯಿಂದಲೂ, ಸರಳವಾಗಿ ಕನ್ನಡ
ದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿರುವರು.

ಲೇಖಕರಿಗೂ, “ ಕನ್ನಡಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿ ” ನವರಿಗೂ
ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ವೈ. ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರಪ್ಪ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಕರ್ನಾಟಕ ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್.

OPINION.

The writer, *Sjt. C. D. Neraniki*, of this little piece, '**SAVA SAMSKARA**,' is to be Congratulated on his Vigorous and robust style. He can be added to the list of those modern writers in Kannada, who have proved the powerful reach of the Kannada language in conveying pregnant thoughts to the Kannada public. I wish, however, he will take to original themes in Kannada.

Bellary. }
9-12-59.

T. Raghava.

ಬಿನ್ನಹ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರ “ರಕ್ಷಾಕ್ಷಿ” ಮತ್ತು “ಬಿರುಗಾಳಿ” ಈ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಹಲವುಸಲ ಓದಿದೆ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ನಾನು ಈಚೆಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತಗೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಮುಂದಿಡಲು ಶಕ್ತನಾದೆನು. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ದ್ವೇಷೂ ಇಲ್ಲ. ಸಮ್ಮತು ಅಂಗ್ಗಕವಿಯಾದ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ ನದು; ಶೈಲಿಯು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರದು. ಇವ ರೀರ್ವರ ಆತ್ಮಗಳೇ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದು ವೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾನೆತ್ತ ಈಕಾರ್ಯ ವೆತ್ತ?

ತಾವೇ ಬಿತ್ತಿದ ಬೀಜದ ಫಲವಾದ ಈ ನನ್ನ ಪುಟ್ಟಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನಿತ್ತು ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈ. ನಾಗೇಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್, ಇವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು.

ಬಹುಕಾಲದನಂತರ ನನ್ನನ್ನು ಹಿತಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಲು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಗುಣೋತ್ಕರವನ್ನು ವಿಕಾಸಿಸಲು ಸೆರೆದು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಬರೆಸಿ, ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತಂದ ನನ್ನ ಹೆಳೆಯ ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಬಿ. ಯಂ. ಮರುಳಶಿದ್ದಯ್ಯನವರಿಗೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿ
5-12-39 }

ಚ. ದೊ. ನೆರಣಿಕೆ

ಪ್ರಕಾಶಕರ ನುಡಿ.

ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಜೀವನ. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಜೀವನಕ್ಕೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಜನತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗುರಿ. ಜನರ ಜೀವನವನ್ನೇ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನತೆಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾದಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕವಿತೆಗೂ ಇಂದಿನ ಕವಿತೆಗೂ ಇರುವ ಭೇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನವರಾದ ನಾವು ಇಂಥಾ ಚಿಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹಿರಿಯಾಸೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಗುಂಪಿನ ಪೋಷಕರಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತೋರಣಗಲ್ಲು ಮರೆವುನವರಗೂ ಇತರ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೂ ನಾನು ತುಂಬಾ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಂತೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಬೆಂಬಲಶಿಕ್ಷಣ ಗಡಿನಾಡ ಪ್ರಾಂತವಾದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಮುನ್ನಡೆಯು ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗುವುದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಗೀತಾ ಭಾಂಡಾಗಾರ }
ಭಾರತ ಕುಟೀರ }
ಬಳ್ಳಾರಿ. }

ಬಿ. ಯಂ. ಮರುಳಸಿದ್ದಯ್ಯ,
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಕ. ಗೆ. ಗುಂ.

ಜಾಲಿಯಸ್ ಶೀಜರನ ಕೊಲೆ.

ಛಿತಿ ಪುರಾತನಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಉನ್ನತಶಿಖರವನ್ನೇರಿ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ರೋಮ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವುಕಾಲ ಚಕ್ರದ ಗತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಇಂದು ಹೇಳ ಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಆಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಅವರ ಜೀವನದ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ರಾಜನೆಂಬ ಓರ್ವ ನಿರಂಕುಶಾಧಿಕಾರಿಯ ಗುಲಾಮರಾಗಿರಕೂಡದೆಂಬುದು ಅವರ ಕುಲಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಜೀವನ (Freedom is life) ವೆಂಬುದು ಅವರ ಜೀವಗೀತೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ರಾಜ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನೇ ಅವರು ಅಕ್ಷರಶಃ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾಸಭೆಯ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಜಾಮನೋರಂಜಕನೂ ಯೋಗ್ಯನೂ ಆದ ಓರ್ವ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ (Imperator) ಯಿಂದ ಸುವ್ಯಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಪ್ರಬಲನೂ ಪ್ರಜಾಹಿತೈಷಿಯೂ ಆದ ಜಾಲಿಯಸ್ ಶೀಜರ್ ಎಂಬ ಓರ್ವ ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿಯು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯ ಪದವಿಗೆ ಬಂದನು. ಜಾಲಿಯಸ್ ಶೀಜರನು ಅಚ್ಚುಕೆಚ್ಚಿದೆಯ ನೀರನು; ದಯಾಮಯನು; ಆಕಾಂಕ್ಷಾ

ರಹಿತನು ಸಾವಿಗಂಜುವವನಲ್ಲ. ಅಪಾಯವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬಲ್ಲವನು. ಧೃವ ನಕ್ಷತ್ರದಂತೆ ದೃಢಮನೋಗತಿಯುಳ್ಳವನು ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರತಿಭಾ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹೆಸರಿಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯ ಪದವಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೃತಿಯಿಂದ ಚಕ್ರಾಧಿಪತಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡನಲ್ಲದೆ ಅಪಹರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ರೋಮ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದವೇನು (Demi God) ರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಜೂಲಿಯಸ್ ಶೀಜರನು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವಾಗ ನರ್ಫಿಯರೆಂಬ ಜರ್ಮನ್ ವಂಶದ ಒಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದನು. ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಸಭೆಯ ಸಭಾಸದನಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಜರಿಗೆ ಮೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಡುವ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ಮುಂಜೂರುಮಾಡಿಸಿ ಜನರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿದ್ದನು.

ಶೀಜರನ ಸಮಾನನಾಗಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತವು ಜೆಂಬಲಪಡೆದಿದ್ದ ಪಾಂಪೆಯೆಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವೀರನು ಒಂದು ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿದನು. ಕೊನೆಗೆ ಜೂಲಿಯಸ್ ಶೀಜರನು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಬದ್ಧ ಶತ್ಯವೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಶೀಜರನು ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಬಂದಾಗ ಅವನನ್ನು

ಎದುರಿಸುವ ಧೈರ್ಯವು ಪಾಂಪೆಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ರಲಿಲ್ಲ. ಪಾಂಪೆಯು ಪಲಾಯನವಾದನು ಶೀಜರನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ಎಷ್ಟೋ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದ್ದ ಪಾಂಪೆಯ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು

ಬ್ರಾಟನ್, ಕ್ಯಾಷ್ಯನ್, ಆಂಟೊನಿ ಮುಂತಾದವರು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು. ಆಂಟೊನಿ, ಬ್ರಾಟನ್ರು ಶೀಜರನ ಸ್ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯರು. ಕ್ಯಾಷ್ಯಸನಿಗೆ ಶೀಜರನ ವೈಭವವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ಶೀಜರನ ಸಮಾನನೇಕೆ ಅವನಿಗಿಂತ ಒಂದುಪಾಲು ಅಧಿಕನೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೀಜರನು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪದವಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಅವನಿಗೆ ಸರಿಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಶೀಜರನನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವನ ಇಚ್ಛೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಮಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಶೀಜರನು ರಾಜನಾಗುವುದು ಹಲವರಿಗೆ ಜೀಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಆಂಟೊನಿಯು ಮೊದಲನೆಯವನು. ಲೂಪರಕ್ಲರ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶೀಜರನಿಗೆ ಒಂದು ಕಿರೀಟವನ್ನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಧರಿಸಲು ಹೇಳಿದನು ಆದರೆ ಶೀಜರನು ನಿರಾಕರಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಜನರು ಹಿರಿಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗಿದರು.

ಅದರೆ ಕ್ಯಾಪ್ಟನು ಶೀಜರನಿಗೆ ರಾಜನಾಗುವ ಮಹತ್ವಾಂಕ್ಷೆ ಯಿರುವುದೆಂಬ ನೆನದಿಂದ ತನ್ನ ದ್ವೇಷಸಾಧನೆಗುದ್ಭುಕ್ತನಾದನು. ಅತ್ತ ಲಾಪರಿಕಲ್ ಉತ್ಸವವು ಜರುಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇತ್ತ ಕ್ಯಾಪ್ಟನು ಬ್ರೂಟಿಸನನ್ನು ಕಂಡು ಈರೀತಿ ಹೇಳಿದನು.

"ಬ್ರೂಟಿಸನೆ, ಶೀಜರನ ಹಿಂಸೆಗೆ ಮೇರೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳು ಅವನ ಅತ್ಯುಚಾರವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ನಿನ್ನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಈಕಷ್ಟಪರಂಪರೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವವರು ನಿನ್ನ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲವಂತೆ. ಹೀಗಿರಲು ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನೇ ಮರೆತು ಸುಷುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆಯಲ್ಲಾ? ಬ್ರೂಟಿಸನಿಗೆ ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ ಒಳಿತಾಗುತ್ತೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಮಹಾಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನೇ ಈ ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಸಟಿಯಲ್ಲ. ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳು! ಕಣ್ಣೆರೆ! ದಾಸ್ಯ ಶೃಂಖಲೆಯಲ್ಲಿ ನರಕಯಾತನೆಯನ್ನು ನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ರೋಮನರಗೋಳು ದೇಶಭಕ್ತನಾದ ನಿನಗೆ ಕೇಳಿಸದೇ? ಕಣ್ಣುಗಳಿದ್ದೂ ನೋಡದಿರಬಹುದೇ? ಕಿವಿಗಳಿದ್ದೂ ಕೇಳದಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ?

ನಮ್ಮಂತೆ ಶೀಜರನೂ ಓರ್ವಮಾನವನಲ್ಲವೆ? ನಾವು ಅವನಂತೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಉಂಡು, ಬೆಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ರಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ

ತುಸು ಹೆಚ್ಚಿನ್ನು ವಂತಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆ, ಅವನೊಮ್ಮೆ ಟೈಬರ್ ನದಿ
ಯಲ್ಲಿ ಈಜುವಾಗ ಎದೆಗುಂದಿ ಕಿರುಚಲು ನಾನು ಕಾಪಾಡಿದ್ದೇ
ನೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜ್ವರಗ್ರಸ್ಥನಾದಾಗ ಅವನು ಒಂದು ಹೆಂಗರಾಗಿ
ನಂತೆ ಚೀರಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶೀಜರ್, ಬ್ರಾಟರ್ ಇವೆರಡು ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭೇದ
ವಾದರೂ ಏನು? ಎರಡನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆ, ಸಮಬಹುವು
ತಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಎರಡೂವೊಂದೆ. ಶೀಜನರನು ಅನುರನಾಗಿ
ಮರೆವುದೇಕೆ? ಕಾರಣವೇನು? ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಚಾರವಲ್ಲ; ನಮ್ಮ
ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ. ಟಾರ್ಜನನಂಬ ರಾಜನನ್ನು ಅಡವಿಗಟ್ಟಿ
ಅವನಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿದ ತನ್ನ ಕುವರರನ್ನು ಕೊಂದಿ
ಕ್ಕಿದ ಆ ಬ್ರಾಟನ ಪೂತ ವಂಶಜನಲ್ಲವೇ ನೀನು? ಅಕಟಕಟ!
ಸರ್ವನಾಶವಾಯ್ತು. ರೋಮ್ ರಾಜ್ಯವು ಒರ್ವ ಮಾನವಮಾತ್ರ
ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪಾಶ್ವತ್ಯದಲ್ಲಿ ನರಳಬೇಕಾಯ್ತು. ಅವನು ನುಡಿದು
ದೇ ದೇವವಾಕ್ಯ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವನ ಪಾದಧೂಳಿಗೆ ಸಮಾನರು
ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಭಾಷಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ರಾಜಕೀಯ
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದು ಯುಗ ಯುಗಾಂತರಗಳಿಂದ ಹೆಮ್ಮೆ
ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ರೋಮ್ ಜನಾಂಗವು ಇಂದು ಒಬ್ಬವ್ಯಕ್ತಿಯ
ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಿದೆ.

ಹಾಯ! ಹಾಯ! ಗೆಳೆಯಾ, ಅಗೋ ನೋಡು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವ

ಜರು ಅಂತರಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಮ್ಮ ಹೇಡಿತನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಗು ಕರ್ಕಶವಾದ ಬಾಣಪರಂಪರೆಯಂತೆ ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಸಹಿಸಲಾಗದ ಯಾತನೆ ಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಏನು ನಿನಗೆ ಕಾಣಿಸದೇ? ಗೆಳೆಯಾ, ಕಣ್ಣೆರೆ ಬಿರಿಸಿ ಯಗಳಿಗೆಗೋಚರವಾದ ಭಾವನಾ ಪ್ರಪಂಚದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಚಕ್ಷುವೆಂಬ ಮೂರನೆಯ ಚಕ್ಷುವನ್ನು ತೆರೆ. ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು.

ಗೆಳೆಯಾ ಕ್ಷಮಿಸು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದೆನು. ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡು. ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲನುವಾಗು. ಕರೆಬಂದಿದೆ. ಹಿಂಜರಿಯ ಬೇಡ. ರೋಮಿನ ಕೀರ್ತಿಯು ಅಳಿಯ ಬೇಕಾದರೂ ನಿನ್ನಿಂದ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೂ ನಿನ್ನಿಂದ. ಅವೆರಡರ ತೀರ್ಮಾನದ ಕಾಲವು ಸಮಾಪಿಸಿದೆ."

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರೂಟಸನು ವಿಚಾರಮಜ್ಜನಾದನು. ಇನ್ನೆಷ್ಟೋ ಇತರ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿಂದ ಶೀಜರನು ಮಹತ್ವಾಂಕ್ಷಿಯಿರುವನೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು. ಕಡೆಗೆ ಶೀಜರನ ಕೊಲೆಮಾಡುವ ಸಿತಾರಿಯು ನಡೆಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂಟೊನಿಯ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸಭಾಸದರು ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ನೇರಿ ಶಾಸನಸಭಾಭವನದಲ್ಲಿ ಶೀಜರನ ಕೊಲೆಮಾಡಿದರು.

ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ

(ಜಾಲಿಯಸ್ ತೀಜರ್)

ಅಂಕ ಮೂರು

ದೃಶ್ಯ ೨

ರೋಮ್ ನಗರ—ಪೇಟೆ.

(ಬ್ರೂಟಸ್‌ನು, ಕ್ಯಾಷ್ಯಸ್‌ನು ಮುಂತೆ ಪುರಜನರುಂ ಬರುವರು)

ನಾಗರಿಕರು:- ತೃಪ್ತರಾಗುವೆವಾವು; ತೃಪ್ತರಾಗೋಣ.

ಪ್ರಾಪ್ತ:-

ಅಪ್ಪೊಡೆನ್ನಂ

ಹಿಂಬಾಲಿಸಿರಿ, ಮೇಣ್ ಕೆವಿಗೊಡಿರೆನಗೆ, ಸಖರ.

ಕ್ಯಾಷ್ಯಸ್‌ನೇ, ನಿನಿತರ ರಾಜವೀಧಿಗೆ ನಡೆ.

ಸಂದಣಿಯ ವಿಂಗಡಿಸು.

ಎನಗೆ ಕಿವಿಗೊಡಲಿಚ್ಚಿಪರು, ನಿಲ್ಲಲವರಲ್ಲಿಯೇ.
 ಕ್ಯಾಪ್ಪಸನ ನಸುಸರವರು, ನಡೆಯಿರವನೊಡನೆ,
 ತೀಜರನ ಮರಣದಾಬಹಿರಂಗ ಕಾರಣಗಳ
 ತಿಳಿಸುವೆವು.

ಒಂದನೆ: ಬ್ರೂಟನನು ಹೇಳುವುದ ಕೇಳುವೆನು.

ಎರಡನೆ: ಕ್ಯಾಪ್ಪಸಗೆ ಕಿವಿಗೊಡುವೆನಾಂ: ಮೇಣವರ
 ಹೇತುಗಳ ಹೋಲಿಸುವ,
 ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗವನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಮೇಲೆ.
 |ಹಲವು ಪುರಜನರೊಡನೆ ಕ್ಯಾಪ್ಪಸನು ಪೋಗುವನು.
 ಬ್ರೂಟನನು ಭಾಷಣದ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಸಜೆಯುವನು)

ಮೂರನೆ:- ಮಾನ್ಯನಹ ಬ್ರೂಟನನು ಗದ್ದುಗೆಯ ನೇರಿದನು.

ಸುಮ್ಮನಿರಿ !

ಬ್ರಾ: ತೆಪ್ಪನಿರಿ ಮುಗಿಯುವನ್ನಂ.
 ಡೋಮನರೆ, ನಾಡವರೆ, ನೇಹಿಗರೆ! ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ
 ಲಾಲಿಸಿರಿ; ಸುಮ್ಮನಿರಿ ಕೇಳಲನುವಪ್ಪಂತೆ: ಎನ್ನ
 ಘನತೆಗೋಸ್ಕರಮೆನ್ನಂ ನೆಚ್ಚುರೈ; ನೆಚ್ಚಲನುವಪ್ಪೊ
 ಲೆನ್ನ ಘನತೆಗೆ ಮನ್ನಣೆಕೊಡಿರಿ: ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕ
 ಮೆನ್ನಂ ಪರಿಕಿಸಿರಿ: ಪರಿಕಿಸಲು ಬರುವಂತೆ, ನಿಮ್ಮ

ಅರಿವನ್ನೆತ್ತಿರಿಸಿರಿ. ಶೀಜರನ ನೇಹಿಗರೊಳಾವನಾದೊ
 ಡೊಂವನುಳ್ಳೊಡೀ ಕೂಟದೊಳು, ಅವನಿಗಾಂ ಪೇ
 ಳುವೆನು, ಶೀಜರನ ಮೇಲವನಿಗಿದ್ದ ನಲ್ಮೆಯಿಂದಂ
 ಬ್ರೂಟಸನದೇಂ ಕಡಿಮೆಯಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು. ಅಪ್ಪೊಡಾ
 ಬ್ರೂಟಸನೆ ಶೀಜರನಿಗೆದುರಾಂತುದೇತಕೆಂದಾಸವನು
 ಕೇಳಿದೊಡೆ, ನನ್ನ ಉತ್ತರಮಂತೆ:-ಶೀಜರನನು ನಾನು
 ಪ್ರೀತಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ, ರೂಮನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀ
 ತಿಸಿದುದರಿಂದ. ನಾವೆಲ್ಲ ದಾಸತ್ವದಲಿ ಸತ್ತು ಶೀಜರ
 ನು ಬದುಕಿರಲಾಸಿಸಿರಾ ಶೀಜರನೆ ಮಡಿದು ನಾವೆ
 ಲ್ಲ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರಲೆಳಸುವಿರಾ? ಶೀಜರನೆನ್ನ ಪ್ರೀತಿ
 ಸಿದುದರಿಂದ, ಅವನಿಗಾಗಳುವೆನಾಂ; ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ
 ಯಾಗಿದ್ದಂ, ಹದುಷವೆನದಕಾಗಿ; ಕೆಟ್ಟಿದೆಯ ನಿಡ್ಡ
 ನವಂ, ಮನ್ನಿವೆನದಕಾಗಿ; ಆದೊಡೆ, ಮಹತ್ವಾ
 ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿದ್ದುದರಿಂ, ಕೊಲೆ ಗೈವೆನವನ. ಅವನನಲ್ಮೆ
 ಗೆ ಕಂಬನಿಗಳುಂಟು; ಸೊಬಗಿಗೆ ಸಂತಸಮಿರ್ಕು; ಫೈ
 ಯರ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಯಿರ್ಕು; ಮೇಣವನ ಮಹತ್ವಾಂಕ್ಷೆಗೆ
 ಮಿಶ್ರಿರ್ಕು; ದಾಸನಾಗಿರಲೆಳಸುವ ನೀಚನಾವನಿಹನಿ
 ಲ್ಲೆ; ಉಳ್ಳೊಡೆ, ಉಸುರಲಿ; ಅವನಿಗಾಂ ಅಪರಾಧಿ
 ಯಾಗುವೆನು. ರೋಮನನಾಗಿರಲಿಚ್ಚಿಸದ ಮರುಟ

ನಾರುಂಟು? ಉಕ್ಕೊಡೆ ನುಡಿಯಲಿ; ಅವನಿಗಾಂ ತಪ್ಪೆ
ಸಗಿಹೆನು. ತನ್ನ ನಾಡನು ಪ್ರೇಮಿಸವ ನೀಚನಾವನಿ
ಹನು? ಇದ್ದೊಡೆ, ನುಡಿಯಲಿ; ಅವನಿಗಾಂ ಅಪರಾ
ಧಿಯಾಗಿಹೆನು. ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ನಾಂ ಆಗುವೆನು.

ಎಲ್ಲರು:- ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಬ್ರೂಟಪನೆ, ಓರ್ವನುಂ ಇಲ್ಲ.

ಬ್ರೂ:- ಆದೊಡಾನಾರಿಗುಂ ಅಪರಾಧವೆಸಗಿಲ್ಲ. ನೀವೆನೆಗೆ
ಗೈವುದನೆ ಗೈದಿಹೆನು ಶೀಜರನಿಗಾಂ. ಅವನ ಸಾವಿನ
ಸಮಸ್ಯೆಯು ಕೋಟಿಯಲಿ ದಾಖಲಾಗಿಹುದು; ಯೋ
ಗ್ಯಘನತೆಯನು ಕೀಳೈಯದೆ ಮರಣದೊಡನೆಗೆ ಕಾರ
ಣಮಪ್ಪ ತಪ್ಪುಗಳ ಹೆಚ್ಚಿಸದೆ.

(ಶೀಜರನ ಶವದೊಡನೆ ಆಂಟೊನಿಯು ಮಿತರರು
ಮಾಗಮಿಪರು.)

ಆಂಟೊನಿಯು ಶೀಜರನ ಶವದೊಡನೆ ಬರುತಿಹನು;
ಅವನ ಮರಣದೊಳವನು ಕೈಹಾಕದಿದ್ದರುಂ, ಶೀಜ
ರನ ಮರಣದಿಂದಂಟಾದ ಲಾಭದಲಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭು
ತ್ವದಲಿ, ತಾಣವುಂಟವನಿಗುಂ; ನಿಮ್ಮೊಳದಾವನಿಗರದಿ
ಹುದು? ರೋಮಿನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೆನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ
ಗಳೆಯನನು ಕೊಂದಂತೆ, ಎನಗುಮಿದೇ ಕಠಾರಿಯುಂ
ಟು, ಎನ್ನನಾಡಿಗನ್ನ ಸಾವಿನಿಚ್ಚೆಯುಂಟಾದಂಟು.

- ಎಲ್ಲರೂ:- ಬದುಕಿರೈ, ಬ್ರೂಟಿಸನೆ! ಬಾಳು! ಬಾಳು!
- ಒಂದನೆ:- ಜಯೋತ್ಸವದೊಳವನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯ.
- ಎರಡನೆ:- ಪೂರ್ವಜರೊಡನವನ ಎಗ್ರಹವ ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ.
- ಮೂರನೆ:- ಶೀಜರನೊಲಿರಲವನು.
- ನಾಲ್ಕನೆ:- ಶೀಜರನ ಪದವಿಗಳು.
ಬ್ರೂಟಿಸನಿಗಿರವೇಳ್ಳು.
- ಒಂದನೆ:- ಜಯಕಾರದಬ್ಬರದಿ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯವ.
- ಬ್ರೂ:- ನನ್ನ ನಾಡವರೆ,—
- ಎರಡನೆ:- ತೆವ್ವನಿರಿ! ಸುಮ್ಮನಿರಿ! ಬ್ರೂಟಿಸನು
ನುಡಿಯವನು.
- ಒಂದನೆ:- ಓ! ಸುಮ್ಮನಿರಿ.
- ಬ್ರೂ:- ಮಾನ್ಯನಾಡವರೆ, ತೆರಳುವೆನು ನಾನಿನ್ನು.
ಮೇಣ್ ಎನ್ನ ಗೋಸುಗಮಿಲ್ಲಿ ಅಂಟೊನಿಯೊ
ಡನೆ ನಿಲ್ಲಿರಿ:
ಶೀಜರನ ರವವ ಮನ್ನಿಸಿರಿ. ಶೀಜರನ
ಘನತೆಯನು ಕುರಿತು ಸಮ್ಮಗಳನುಜ್ಞೆಯಿಂ
ಅಂಟೊನಿಯು ಮಾಡಲಿಹ ಭಾಷಣವ
ಮನ್ನಿಸಿರಿ.

ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ ನಾನು, ಎನ್ನನುಕೊಡೋರ್ವ
ನುಂ ಕದಲದಿರಲಿ ಅಂಟೊಸಿಯು ಭಾಷಣವ
ಮುಗಿವನ್ನಂ. [ಹೋಗುವನು]

ಒಂದನೇ: ಓ! ತಡೆಯಿರಿ, ಅಂಟೊಸಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡುವ.

ಮೂರನೇ: ಭಾಷಣದ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ನಡೆಯಲಿ, ಕೇಳೋಣ
ಮಾನ್ಯನಹ ಅಂಟೊಸಿ ಮೇಲೇರು.

ಅಂಟೊಸಿ: ಬ್ರಾಟಿಸನದೇಸೆಯಿಂದ ಮಹದುಪಕಾರ
ವಾಯ್ತೆನಗೆ.

[ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಸಜೆಯುವನು.]

ನಾಲ್ಕನೇ: ಬ್ರಾಟಿಸನ ಕುರಿತವನು ಏನಹೇಳುವನು?

ಮೂರನೇ: ಬ್ರಾಟಿಸನ ಕಡೆಯಿಂದ
ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗುಮವನು ಋಣಬಡ್ಧನಿಹೆನೆಂದು
ಹೇಳುವನು.

ನಾಲ್ಕನೇ: ಈ ಸ್ಥಳದಿ ಬ್ರಾಟಿಸನ ಕುರಿತವನು ಕೇಡನೇ
ನುಡಿಯದಿರಲೊಳಿತಕ್ಕು.

ಒಂದನೇ: ಕ್ರೂರನಿದ್ದನೇ ತೀಚರನು.

ಮೂರನೇ: ದಿಟವದು:

ಅವನಿಂದ ದೂರಾದುದೊಳಿತಾಯ್ತು.

ಒಂದನೇ: ಅಂಟೊಸಿಯು ಹೇಳ್ವುದನು ಕೇಳೋಣ.

ಅಂಟೋ:-

ಕುಲೀನ ರೋಮನರೆ,—

ಎಲ್ಲರೂ:

ಓ! ಗಮ್ಮನಿರಿ; ಹೇಳುವುದ ಕೇಳೋಣ.

ಅಂಟೋ:- ಗೆಳೆಯರೇ, ರೋಮನರೆ, ದೇಶೀಯರೇ, ಕೇಳಿ:

ಶೀಜರನ ಹೊಳೆಡಲು ಬಂದಿಹೆನು, ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕಲ್ಲ
ನರರಿಸಗುವಾಕೆಡುಗು ಅವರೊಡನೆಸಾಯದದು;

ಒಳಿತ ಹೊಳುವರವರ ಮೂಳೆಗಳೊಂದಿಗೆ;

ಶೀಜರನದಂತೆಯೇ. ಘನವಂತಬ್ರೂಟಸನು

ಶೀಜರನಿಗಧಿಕಾರದಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿಹನು;

ಇರುತಿರಲಂತದುಂ, ಮೊಡ್ಡನೆರವೆ ತಾನೆ.

ಅದಕಾಗಿ ಶೀಜರನು ಬೆಳೆದಿಹನು ಬಿತ್ತಿದ್ದ.

ಇಲ್ಲಿನಾಂ ಬ್ರೂಟಸನ ಮೇಣೆತರರನುಜ್ಞೆಯಲಿ, -

ಬ್ರೂಟಸನು ಘನವಂತ, ಅವರೆಲ್ಲರಂತೆಯೇ,

ಘನವಂತರೆಲ್ಲರುಂ,

ಬಂದಿಹೆನು ಶೀಜರನ ಉತ್ತರ ಕ್ರಿಯೆಯಲಿ ನುಡಿಯೆ.

ಎನ್ನಸಖನಿದ್ದನವ, ವಿಶ್ವಾಸಿ ಮೇಣಾನ್ಯಾಯ

ಪರನನಗೆ;

ಅದೊಡೆಯು ಅಧಿಕಾರವಾಶೆಯಿತ್ತವಗೆಂದು

ಹೇಳುವನು ಬ್ರೂಟಸನು; ಸನ್ಮಾನಿಯಿಹನವನು,

ಸರಿಯಾಳುಗಳ ತರುತಲವರಿತ್ತ ಹಣದಿಂದ

ನಮ್ಮನಾಡಿನ ಭಂಡಾರ ತುಂಬಿಸಿಹನು;

ಶೀಜರನೊಳಗೆಯ್ತೆ ಯಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಯಿಂದಾಯ್ತೆ?
 ಬಡಜನರು ಗೋಳಡಲು, ಶೀಜರನು ಅತ್ತಿಹನು:
 ಅಧಿಕಾರದಾಕಾಂಕ್ಷೆಯತಿಕರಿಣ ವಿರಬೇಕು.
 ಆದೊಡೆಯು ಶೀಜರನು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯುತನೆಂದು
 ಬ್ರೂಟಸನು ಹೇಳುವನು; ಸನ್ಮಾನಿತಾನಿಹನು.
 ಲೂಪರಿಕಲುತ್ಸವದಿ ‡ ನೀವೆಲ್ಲ ನೋಡಿದಿರಿ,
 ಮಕುಟವನು ಮೂರುಸೂಳತ್ತಿ ನಾನನಗೆ.
 ಧೀಕರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನದ ಮೂರುಸಲವ್ವಾ:

ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯೇಯಿದು?

ಆದೊಡೆಯು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯವನೆಂದು ಬ್ರೂಟಸನು
 ಹೇಳುವನು;
 ಮೇಣ್. ನಿಜದಿ, ಮಾನ್ಯಸಿಹನವನು.
 ಬ್ರೂಟಸನು ಹೇಳಿದುದ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾನಿಲ್ಲ.
 ಎನಗೆ ತಿಳಿದಂತುಟನು ಹೇಳಲಿರುವೆನಿಲ್ಲ.
 ಒಮ್ಮೆ ನೀವೆಲ್ಲರವನ ನೆಚ್ಚಿದಿರಿ, ಕಾರಣವದಕಿತ್ತು.
 ಅವಕಾರಣಕಾಗಿ ರೋದಿಸದಿಹುದೀಗ?
 ನ್ಯಾಯವೇ! ಕ್ರೂರ ಮೃಗಗಳ ಪಾಲಾದೆ ನೀನು:
 ಮಾನವರು ಜ್ಞಾನ ಶೂನ್ಯರಾಗಿಹರು.
 ಎನ್ನಹೃದಯವಲ್ಲಿ ಶವದ ಕರಡಿಗೆಯಲಿ

‡ ರೋಮಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉತ್ಸವ.

ಶೀಘ್ರರಸ ಬಳಿಯಿಹುದು,
ಮತ್ತೆ ಮದು ಮರಳುವನ್ನಮಾಂ ತಡೆಯು.

ವೇಳ್ತುಂ.

ಬಂದನೆ: ಅವನ ಹೇಳಿಕೆಯಲಮಿತ ನ್ಯಾಯವಿದೆಯೆಂದೆನಗೆ
ತೋರುವುದು.

ನರಹನೆ: ಶೀಘ್ರರನಿಗವಾರ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಯ್ತೆಂದು,
ಸರಿಯಾಗಿ ವರಕಿಸಲು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಮೂರನೆ:- ಅಂತಾಯ್ತೆ, ಸಖರ?

ಅವನ ತಾಣದೊಳನಿಷ್ಟ ಬರುವುದೆಂಬ

ಭಯವೆನಗೆ.

ನಾಲ್ಕನೆ: ಕೇಳಿದಿರಾ? ಮಕುಟವನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲವನು:

ಅದರಿಂದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಲ್ಲೆಂಬುದಿದು ನಿಜವು.

ಬಂದನೆ: ಅಂತದುಂ ನಿಜವಿರಲು, ಪ್ರತಿಫಲವನಾರಾಡೋ-

ಡನುಭವಿಸರ್ವೇ ಬೇಕು.

ನರಹನೆ: ಬಡಪ್ರಾಣಿ! ಅತ್ತತ್ತು ಬೆಂಕಿಯೊಲು, ರಕ್ತದೊಲು,

ಕೆಂಪಗಿಹವವನ ಕಣ್ಣು.

ಮೂರನೆ: ಅಂಟೊಣಿಗೆ ಸಮನಾದ ಮಾನ್ಯಮಾನವನಿಲ್ಲ

ರೋಮಿನೊಳು.

ನಾಲ್ಕನೆ: ಈಗ ಗಮನಿಸಿರಿ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಲುದ್ಯುಕ್ತ-

ನಾಗುವನು.

అంబో:- మేణా నిన్నే శిజరన వాక్యప్రేందో బగవ-
 నేదురిప బహుదిత్తు; ఈగ కేడిదిహనిల్లి,
 మత్తవన గౌరవిప నిజనిల్లొంవనుం.
 బంధుగళి, నానిమ్మ హృదయాంతరంగగళ
 లుగ్రతగి మేణా దంగేగిబ్బిసువుద్దరే,
 బ్రూటసగి, క్యావ్యసగి నేరగ్గీదంతక్కు.
 సివేల్లరరిదంతే జపవంతరవరిహరు,
 తప్పేసగినవరిగాం, అంతప్ప మాన్యరిగే
 తప్పేసగువుదకింత మడిదవగి,
 నాం ననగి, మేణా నిమగి నేరగ్గీస.
 ఆమోడిల్లిదే నోడి, జర్మపత్రప్రేందు,
 శిజరన ముద్రేయిం.
 ఇదనవన కరడిగేయలి కండ్రి, మరణహాసన-
 మెదు

సామాన్య జనరొందే కేళలిపత్రవను.
 డా! క్షమిసిరా! నానిదనోదలాసే.
 మృతనాద శిజరన గాయగళ జుంబిసదే
 బిడరవరు,

కరవస్త్రగళనవన పరిశుద్ధ రక్తదలి

ನನೆಸುವರು.

ಆಹುದಹುದು! ಜ್ಞಾನಪ್ರಕಾಶಕವನ ಕೇಶವನು

ಬೇಡುವರು.

ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯ ಹಕ್ಕುಪಡೆಯುತ್ತಲದನು

ಸಂತಾನದಾಸ್ತಿಯೊಲು ಶಾಸನದಿ ಶಾಸಿತರು.

ಸಾಲ್ಕನೆ:- ಶಾಸನವ ಕೇಳುವೆವು: ಓದದನು, ಅಂಟೊನಿ.

ಎಲ್ಲರೂ:- ಶಾಸನಂ, ಶಾಸನಂ! ಶೀಜರನ ಶಾಸನವ

ಕೇಳುವೆವು.

ಅಂಟೊ:- ಶಾಂತರಾಗಿರಿ, ಸಖರೆ: ಓದಬಾರದದನು.

ಶೀಜರನು ತಾನಿಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀತಿಸಿದ ಪರಿಯ

ತಿಳಿಯುವುದು ಹಿತವಲ್ಲ.

ಕಾಷ್ಟವಲ್ಲವು ನೀವು, ಲೆಗಳಲ್ಲವು ನೀವು,

ಮಾನವರು:

ಮಾನವರಾಗಿಯುಂ, ಶೀಜರನ ಶಾಸನವ

ಕೇಳುವುದೆ?

ರೇಗಿಪುದು ನಿಮ್ಮನದು, ಹುಚ್ಚರಾಗಿಪುದದು.

ನೀವನ ವಾರಸ್ತರೆಂಬುದನು ಅರಿಯದಿಹು-

ದೊಳ್ಳೆಯದು.

ತಿಳವುದಾದರೆ, ಅಕಟ! ಅದರಿಂದಲೇನಹುದೊ!

ನಾಲ್ಕನೆ: ಓದು ಶಾಸನವ! ಕೇಳುವೆವು ನಾನದನ್ನು,
ಅಂಟೋಸು.

ಓದಲಿಂಬೀಕದನ್ನು, ಶೀಜರನ ಶಾಸನವ
ಅಂಟೋ:- ಶಾಂತರಾಗುವಿರಾ? ಒಂದು ಕ್ಷಣ ತಾಳುವಿರಾ?
ಅದರ ವಿಷಯವ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನಾಂ
ಹೆಚ್ಚಿನವ್ಯಾಸಕೆ ದುಡುಕಿಹೆಸು,
ಲರ ಜೂರಿಗಳು ಶೀಜರನ ಇಕ್ಕಿದವೋ,
ಅವರಿಗಾಂ ಕೇಡುಗೈವೆನೆಂಬ ಭಯವುಂಟು.

ನಾಲ್ಕನೆ:- ಕೊಲೆಗಡಕರವರು; ಘನವಂತರಂತೆ!

ಎಲ್ಲರೂ:- ಮೃತಿಪತ್ರ, ಮರಣಶಾಸನ!

ಎರಡನೆ:- ಖಳರವರು, ಕೊಲೆಗಡಕರು. ಮೃತಿಪತ್ರಂ !
ಮರಣಶಾಸನವನೋದು!

ಅಂಟೋ:- ಮೃತಿಪತ್ರವನೋದೆಂದು ಒತ್ತಾಯ-

ಪಡಿಸುವಿರಾ?

ಶೀಜರನ ಸುತ್ತಲಿಂ ಪ್ಯೂಹವನು ನೇಮಿಸಿರಿ.

ಮೃತಿಪತ್ರವನು ಬರೆದವನ ತೋರುವೆಂ.

ಇಳಿಯಲೇ? ಮೇಣನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯ

ಕೊಡುವಿರಾ?

ಎಲ್ಲರೂ:- ಬಾ ಕೆಳಗೆ.

ಎರಡನೆ:- ಇಳಿ ಬೇಗ.

ದೂರನೆ:- ಅಪ್ಪಣೆಯ ಸಿತ್ತಿ ಹೆವು.

ನಾಲ್ಕನೆ:- ವರ್ತುಲಂ; ಸುತ್ತಲುಂ ನಿಲ್ಲರಿ.

ಹಿಂದನೆ:- ಶವದಕರಡಿಗೈಯುತ್ತಾಣೆಂ ದೂರವಲಿ ನಿಲ್ಲರೆ.

ಎರಡನೆ:- ಅಂಟೊನಿಗೆ ಸ್ತಳವಿರಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಂಟೊನಿಗೆ.

ಅಂಟೊ:- ಇಂತು ಮೇಲ್ವೀಳದಿರಿ; ದೂರವಲಿ ನಿಲ್ಲರಿ.

ನಿಲ್ಲರೂ:- ಹಿಂದಕೆ ನಿಲ್ಲರಿ! ಸ್ತಳಂ! ಹಿಂದಕೆ ಸರಿಯಿರಿ!

ಅಂಟೊ:- ಕಂಬನಿಗಳೆರೆ ನಿಮಗೆ, ಸಿವ್ವ ರಾಗರವನು
ಮರಿಸಲಿಗ.

ಈ ಯುತ್ತರಿಯದ ನಿಜ ಪರಿಚಯವು

ನಿಮಗುಂಟು.

ಇದನವನು ಮೊದಲಿಸಲ ಧರಿಸಿ ಸರಿವೆನಗುಂಟು:

ಅವನ ಡೇರಿಯಲೊಂದು ಜೀವಗೆಯ

ಸಂಜೆಯಲಿ;

ಕಳಗದಿ ನೆರ್ವಣಿಯರನು ಗೆಲ್ಲನು ದಿನದಿ.

ಪರಿಕಿಸಿರಿ, ಈ ಸ್ತಳದಿ ಕೃಷ್ಣಸನ ಚೂರತಾ

ನಟ್ಟಿತು.

ಎಟ್ಟಿಸಿರಿ, ಕೃಷ್ಣನು ಮತ್ತರಮೊಳೆಂತು

ಹರಗಡಿದ.

ಇದರೊಳಗೆ ಇರಿದನ್ನೆ ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರ
ಬ್ರೂಟಸನು.

ಮೇಣವನು ತನ್ನ ಹಾಳು ಬಾಳಸಿಂಹ ಕೀಳುತಿರೆ,
ಗುರುತಿಸಿರಿ, ಶೀಘ್ರವನ ರಕ್ತವೆಂತಾಕರವಾಲವನು
ಹಿಂಬಾಲಿಸಿತು

ಹೊರಬಂದು, ಬ್ರೂಟಸನು ನಿರ್ವಯದೊ-

ಳಿಕ್ಕಿದುದು ದಿಟವೊ ಸಖಿಯೋ ತಿಳಿಯೆ.

ನೀವೆಲ್ಲರಿದಂತೆ, ಬ್ರೂಟಸನು ಶೀಘ್ರವನ
ಆತ್ಮವೇ ಆಗಿವೆ.

ಪರಿಕಿಸಿರಿ, ಬಾಸವರೆ, ಶೀಘ್ರವನದಂತವನ
ಪ್ರೀತಿಸಿದ!

ನಿಲ್ಲನೆಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಕ್ಷರತಮಮಿದುವೆ:

ಏತಕೆನಲವನಿಕ್ಕಿದುದು ಶೀಘ್ರವನು ಕಂಡೊಡನೆ,

ಪರ್ಯಾಪ್ತವಾದುದು ದ್ರೋಣಿಗಳ ತೋಳಿಂದ

ಅಧಿಕ ರಕ್ತಿಯೊಳ್ಳಿಸೆ ಜೈಸಿತವನ.

ಆಗವನು ಹೃದಯವನು ಸುಚ್ಚು ನೂರಾಯ್ತು.

ಮೇಣ ತನ್ನ ಪದನವನು ಉತ್ತರಿಯದಿ ಮುಚ್ಚಿ,-

ಅನಿತದೊಳು ಸತ್ತರಿದ ಮಿದು ಕೇಳೇದಿದ್ವ,

ಪಾಂಪೆ* ಯಾ ವಿಗ್ರಹದ ಕಾಲ್ಬದಿಯೊಳುರುಳನ್ನೆ.
 ಓ! ಎನ್ನ ನಾಡವರೆ, ಎಂಥ ಆವನತಿಯದು!
 ಆಗಲೇ, ನಾವೆಲ್ಲರು ಮಧೋಗತಿಗೈದಿವು.
 ಕೊಲೆಗಡಕರಾದವರ ಜಯವನಿತೆ ವರಿಸಿದಳು.
 ಅಕಟಕಟ! ಅಳುವಿರಿ ನೀವು ಈಗ.
 ದಯೆಯ ಚಿತ್ತೆಯದಂಕುರಿಸಿದಂತಿದೆ:

ಪೂತಕಂಬನಿಗಳಿವು.

ಎಸಿದು? ಅಳುವಿರೇಂ ನಮ್ಮ ಶೀಜರನ
 ಉಡಿಗೆಯೊಂದಕೆ ಘಾಸಿಯಾದುದಕೆ?

ನೋಡಿರಿತ್ತ.

ಕಣ್ಣಾರೆ, ಇಲ್ಲಿಹನವನೆ, ಘಾತಕರಿಂ ಹತನಾಗಿ.

ಒಂದನೆ:- ಅಯ್ಯೋ! ಮುಖಕರ ನೋಟಂ!

ಎರಡನೆ:- ಅಕಟಕಟಾ! ಮಾನ್ಯ ಶೀಜರಂ!

ಮೂರನೆ:- ಭಯಂಕರ ದಿನಂ!

ನಾಲ್ಕನೆ:- ದ್ರೋಹಿಗಳು! ಖಳರು!

ಒಂದನೆ:- ರಕ್ತಮಯ ದೃಶ್ಯಂ!

* ಪಾಂಪೆ: ಶೀಜರನ ರಕ್ತ. ಇವನು ಶೀಜರನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಪರಾ
 ಜಿತನಾಗಿ, ಓಡಿಹೋಗಿ, ಅಲಿಗಾಂಧ್ರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು. ಜಯಶಾ
 ಲಿಯಾದ ಶೀಜರನು ಆಗ್ಗೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಪಾಂಪೆಯ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು
 ಮತ್ತು ಏಲ್ಲಿಸಿದ್ದನು.

ಎರಡನೇ:- ಶೇಡತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳ.

ಎಲ್ಲರೂ:- ಪ್ರತೀಕಾರ! ನಡೆಯಿರಿ! ಅರಸಿರಿ! ದಹಿಸಿರಿ!
ಕೊಲ್ಲಿರಿ! ಕಡಿಯಿರಿ! ಘಾತಕನೋರ್ವನು

ಮರದಂತೆ!

ಆಂಟೋ:- ತಡೆಯಿರಿ, ನಾಡವರೆ.

ಒಂದನೇ:- ಸುಮ್ಮನಿರಿ! ಆಂಟೋನಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡಿರಿ.

ಎರಡನೇ:- ಲಾಲಿವೆವನನ ನುಡಿಯ, ಅವನನನುಸರಿಸೆವು,
ಅವನೊಡನೆ ಮಡಿಯುವೆವು.

ಆಂಟೋ:- ಸಭ್ಯಸ್ನೇಹಿತರೆ, ಸ್ತ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯರೆ, ನಾಂ
ನಿಮ್ಮನೀಪರಿಯ ದಂಗೆಗೇಳಿಸುವುದೊಳೆತಲ್ಲ.
ಈ ಕಾರ್ಯ ಗೃಹವರು, ಮಾನ್ಯರಹರವರು.
ಇದನವರು ಗೈವುದಕೆ ಮೂಲಕಾರಣಮುಪ್ಪ
ಇನ್ನವ ಸಂಕಟಗಳಡಗಿಹವೋ, ಪಾಪ!

ನಾನರಿಯೆ;

ಧೀಮಂತರುಮಂತೆ, ಮಾನ್ಯರಹರವರು,
ಮೇಣ್ ಇಣ್ಣೆಯಿಂದಲೆ ನಿಮಗೆ

ಉತ್ತರವನೀಯವರು.

ಸ್ನೇಹಿತರೆ, ನಾ ನಿಮ್ಮ ರೇಗಿಸಲು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಬ್ರೂಟಿಸನೊಲಾನೇನು ಪ್ರವಚನಿಯುಮಲ್ಲ;

ಅಪ್ಪೊಡೆ, ನೀ ವೆಲ್ಲರರಿದಂತೆ, ಗೆಳೆಯನನು
ಪ್ರೇಮಿಸುವ

ಮೊರಟನಿಹೆ ನಾನು; ಇದನವರು ಬಲ್ಲರು,
ಅವನಕುರಿತೆರಡು ಮಾತಾಡಲೆನಗಾಣತಿ-

ಯಿತ್ತವರು.

ನರರ ರಕುತವ ಕಲಕಿಸಲು ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲೆ ನಗೆ,
ವಾಕ್ಸರಣಿಯಿಲ್ಲ, ಶಬ್ದಚತುರತೆಯಿಲ್ಲ,
ಮತ್ತಮಾಭಾಷಣಶಕ್ತಿಯುಮಿಲ್ಲ:
ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುವೆನು; ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದುದ-

ನೊರೆಯುವೆನು.

ನಿಮಗೆ ನಾಂ ಪ್ರಿಯನಪ್ಪ ಶೀಜರನ ಗಾಯಗಳ,
ಮೂಕಬಾಯಿಗಳ, ತೋರಿಸುತಲವುಗಳಂ

ನುಡಿಯ: ಬಯಸುವೆನು.

ಆದೊತಾನೆ ಬ್ರೂಟಸನಾಗಿ, ಬ್ರೂಟಸನೆ
ಅಂಟೊನಿ ಯಾಗಿದೊಡೆ,
ರೋಮಿನ ಶಿಲೆಗಳಂ ದಂಗೆಗಳಿಸುವಂಥ
ನಾಲಗೆಯ ನಿಡುವ ಅಂಟೊನಿಯವ್ವು ದತ್ತು.

ಎಲ್ಲರೂ:-ದಂಗೆಯೇಳುವೆವಾವು.

ಒಂದನ:- ಬ್ರೂಟಸನ ಮಂದಿರವ ದಹಿಸುವೆವು.

ಮೂರನೆ:- ನಡೆಯಿರಿ! ಬನ್ನಿರಿ! ಪಿತೂರಿಗರನರಸಿರಿ.

ಅಂಟೋ: ಇನ್ನು ನಾಲಿಸಿರೆನ್ನ ನಾಡವರೆ; ಹೇಳ್ವವನು
ಕೇಳಿರಿ.

ಎಲ್ಲರೂ:- ಗಮ್ಮನಿರಿ! ಅಂಟೊನಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡಿರಿ,
ಮಾನ್ಯನಹ ಅಂಟೊನಿಗೆ.

ಅಂಟೋ: ಏತಕದು ಸಖರೆ, ಏನೆಂಬುದರಿಯದಲಿ ಮಾಡ-
ಲೆಳಸುವಿರಿ:

ನಿಮ್ಮ ನಲುಮೆಗವನಹನಿಹನೆಂತು?

ಅಕಟಕಟಾ, ಅರಿವಿಲ್ಲ, — ನಾನೇ ಹೇಳಬೇಕು;

ನಾನೇಳ್ಳ ಉಯಿಲಿನಾವಿಷಯವನೆ ಮರೆತಿಹಿರಿ.

ಎಲ್ಲರೂ:- ನಿಜ, ನಿಜ: ಮೃತಿಪತ್ರ! ತಡೆದು ನಾವ್
ಮರಣಶಾಸನವನಾಲಿಸುವ.

ಅಂಟೋ:- ಇಲ್ಲಿಹುದು ಮೃತಿಪತ್ರ, ಶೀಘ್ರರನ ಮುದ್ರೆಯಿಂ:-

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೋಮನಗೆ, ಒರೋರ್ವ, ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ

ಎಪ್ಪತ್ತು ಮೇಲ್ವಿದು ಡ್ರಾಕ್ಟ್*ಗಳನೀಯುವನು.

ಎರಡನೆ:- ಬಹುಮಾನ್ಯ ಶೀಘ್ರರಂ! ಅವನ ಮರಣದಸೇಡೆ
ತೀರಿಸದೆ ಬಿಡೆವಾವು.

ಮೂರನೆ:- ಹಾ! ದಿವ್ಯ ಶೀಘ್ರರಂ!

* ೨೩ ಪಿನಿ ಬೆಲೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕ್ ನಾಣ್ಯ.

೭೫ ಡ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗಳು; ಸುಮಾರು ಮೂರು ಪವನು (ಸವರನು) ಗಳು.

ಅಂಟೋ:- ಶಾಂತಿಯಿಂ ಬಾಲಿಸಿರಿ.

ಎಲ್ಲರೂ:- ಹೋ! ಗಮ್ಮನಿರಿ!

ಅಂಟೋ:- ಮೇಣವನು ತನ್ನ ರಾಜಬೀದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ

ನಿಮಗಾಗಿ ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಹನು.

ಎಲೆವನೆಗಳಂ, ಹೊಸ ನಂವನಗಳಂ

ಗಳಿಸಿಹನು, ಟೈಬರನ್* ಈಕಡೆಯ ದಂಡೆಯಲಿ,

ನಿಮಗಾಗಿ, ಮೇಣ್ ನಿಮ್ಮ ಸಂತತಿಗನವರತಂ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ತೋಪುಗಳ ಗಳಿಸಿಹನು ನಿಮಗಾಗಿ,

ವಿಹರಿಸುತ್ತವುಗಳೊಳು ಬಿನದ ಪಡಲೆಂದು.

ಇಲ್ಲಿದ್ದನೋರ್ವನೆ ಶೀಜರನು! ಅವಕಾಲಕೆ

ಬರುವಂ ಮತ್ತೋರ್ವನಿಂತಪ್ಪ ಮಾನನಂ?

ಒಂವನೆ:- ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ! ಹೊರಟುಬನ್ನಿರಿ:

ಅವನ ದೇಹವ ನಾವು ಪೂತತಾಣದಿ ಸುಡುವ.

ಅಕಿಡಿಗಳಂ, ಪಿತೂರಿಗರ ಗೇಹಗಳ ಸುಡುವ.

ಎತ್ತಿರಿ ಶನವನು.

ಎರಡನೆ:- ಹೋಗಿ ಅಗ್ನಿಯ ತನ್ನಿ.

ಮೂರನೆ:- ಬೆಂಚುಗಳನ್ನೆಳೆಯಿರಿ.

* ಟೈಬರನ್:- ಒಂದು ನದಿ. ಇದರ ದಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ರೋಮ್ ನಗರವಿದೆ

ಸಾಲ್ಪನೆ:- ಮಣೆಗಳಂ, ಕಿಟಕಿಗಳ, ಏನನಾದರು ತನ್ನಿ.

(ಶವಮೊಡನೆ ನಾಗರೀಕರು ನಡೆಯುವರು.)

ಅಂಜೋ:- ನಡೆಯಲಿ ತಾನಾಗಿ. ವಿಪ್ಲವವೆ, ನೀ ಮುಂದೆ
ಸಾಗುವೆ.

ನಿನ್ನ ಬಗೆಗೆ ಬಂದ ಪಥವ ನೀನನುಸರಿಸು!

ವಿವಿಧ ಮುದ್ರಣಾಲಯ ತೆರೆದು ಬಿಡು, ಬೆಂಗಳೂರು.

